

LES BARONS

reg. Nabil Ben Yadir / sce. Nabil Ben Yadir & Laurent Brandenbourger / fot. Danny Elsen / mon. Damien Keyeux / met Nader Boussandel (Hassan), Mourade Zeguendi (Mounir), Mounier Ait Hamou (Aziz), Amelle Chahbi (Malika), Jan Declair (Lucien) e.a. / pro. Sébastien Delloye & Diana Elbaum / België - Frankrijk / 111' / 2009 / dis. Cinéart

Verhaal

Dromen is scheppen (Rêver c'est créer)

'De Baronnen' Hassan, Azziz en Mounir geloven dat elk mens bij zijn geboorte een aantal stappen toebedeeld heeft gekregen, en dat de dood komt als die stappen op zijn. Daarom zijn ze vaak te vinden tussen de aardappelen van Lucien, de eigenaar van een Brusselse buurtwinkel. Maar Hassan heeft andere ambities: hij wil *stand-up comedian* worden. Maar dat wordt binnen zijn cultuur niet gewaardeerd. Ook is hij verliefd op Mounirs zus Malika – iets dat bijna als incest beschouwd wordt. Wanneer zijn vader een hartaanval krijgt, gaat Hassan om hem te plezieren bij het Brusselse openbaar vervoer werken. Hij leert een vrouw kennen (Milouda) en het huwelijk wordt al voorbereid.

Mounir veroorzaakt auto-ongelukken om de verzekering op te lichten. Hij is behoorlijk conservatief en is razend wanneer hij merkt dat Hassan en zijn zus verliefd zijn op elkaar. Hij keurt ook Malika's baan af (ze werkt voor de lokale televisie) en Hassan mist zijn eerste *stand-up*-optreden omdat hij niet tegen Mounir durft te zeggen waar hij heen gaat.

Azziz is het vaakste tussen Luciens uien en aardappelen te vinden. Tot hij (eindelijk) ontdekt dat Lucien zijn winkel wil verkopen.

Achtergrond

De regisseur van de film, Nabil Ben Yadir, heeft het scenario geïnspireerd op zijn eigen leven. Net zoals Azziz kon hij goed tekenen, maar werd niet toegelaten op de kunstschool en ging toen mechanica studeren. Na het secundair wilde hij naar de filmschool, maar was bang om ook daar afgewezen te worden. Eigenlijk had de film een sociaal drama moeten worden, maar de regisseur merkte dat humor beter werkt om taboes te doorbreken dan de zoveelste voorstelling van jongens van Marokkaanse afkomst die het slachtoffer worden van discriminatie. Ook al toont de film die harde realiteit, de klemtoon ligt daar niet op.

Thematiek

Discriminatie is inderdaad een thema in de film, maar hier ook omgekeerd. Herinner je hoe razend Lucien wordt als Azziz hem een racist noemt. Veel meer nog gaat de film over de vooroordelen die er heersten tegenover Marokkanen. Die vooroordelen worden enorm uitvergroot en bovendien zien we ze door de ogen van Hassan, zodat ze veranderen in zelfspot en zelfrelativering. En dat is iets wat blijkbaar heel moeilijk ligt bij de conservatieveren binnen de gemeenschap, als we kijken naar de reacties van Mounir en van Hassans vader op *stand-up comedians*.

Belangrijker nog is het thema van de emancipatie. De film toont hoe zowel Hassan als Azziz erin slagen om tegen alle verwachtingen in hun dromen te doen uitkomen, zonder dat ze daar hun cultuur voor verloochenen. Ook vrouwen kunnen uit de al te strakke verwachtingspatronen breken, zelfs al heeft hun familie daar niet altijd begrip voor. Malika is een sterke vrouw, een vrouw die goed is in wat ze doet, en die op die manier

een soort van rolpatroon wordt (let erop hoe Hassans moeder wil dat iedereen zwijgt als 'onze Malika' op tv komt).

Stijl

Les barons is niet alleen inhoudelijk een spel (met vooroordelen en verwachtingspatronen), ook stilistisch speelt de film met het medium zelf, met allerlei conventies van reclame, film en televisie. Dat zien we bijvoorbeeld wanneer Hassan ons Malika voorstelt (met romantische violen op de achtergrond en haren die zachtjes bewegen in de wind, zelfs nog in de studio waar ze het nieuws leest), het bordje met 'flash-back' wanneer Hassan teruggaat naar zijn jongere ik, de cijfers die verschijnen als de Turkse garagist 'uitlegt' hoe hij van een kleine reparatie iets enorm duurs kan maken, de muziek die even stopt wanneer Hassan cola bestelt... Kijk ook hoe de auto in beeld gebracht wordt (soms zo dat hij het hele beeld vult), en op welke manier de 'baronnen' die auto gebruiken.

Vraag (vóór de film)

Wat verwacht je van een film die gemaakt is door een Belg van Marokkaanse afkomst? Hoe denk je dat hij de andere Marokkaanse Belgen afbeeldt? En de autochtone Belgen? Welke 'problemen' verwacht je dat er aan bod zullen komen?

Vragen (na de film)

- 1 Welke vooroordelen komen aan bod in de film? Op welke manier weerlegt de regisseur die? Wat vind jij van die methode?
- 2 Hassan begint al te spreken tijdens de begintitels. Wat vertelt zijn speech ons al onmiddellijk over de toon van de film?
- 3 Het lijkt of de hele film Hassans *stand-up act* is. Dat zouden we kunnen afleiden uit het begin en het einde, maar ook in de film zelf zitten er aanwijzingen die dat idee kunnen staven. Waar?
- 4 Voor Hassan is het heel moeilijk om aan zijn vader te vertellen dat hij *stand-up comedian* wil worden. Hoe stelt hij zich de gevolgen voor?
- 5 Wat vertellen de verschillende scènes in het stempellokaal over de verhouding tussen de vrienden?
- 6 Hassan wordt buschauffeur om zijn vader te plezieren, omdat hij zich schuldig voelt over diens hartaanval. Hoe kun je aan de montage zien dat Hassan zich daar niet gelukkig voelt? Hoe wordt er getoond dat hij zich uitgesloten voelt uit de vriendengroep?
- 7 Op welke manier wordt duidelijk gemaakt hoe belangrijk de imam is binnen de gemeenschap? Hoe wordt dat getoond in de beelden?
- 8 Wat is het belang van de scène waarin Hassan zijn jongere ik gaat opzoeken?
- 9 Heeft de film je verwachtingen ingelost? Leg uit.